

INHOUD VAN HET BOEK

DANKBETUIGINGEN	7
VOORWOORD DOOR PHILL MOORE	12
INLEIDING WAAROM DIT BOEK EN VOOR WIE?	15
BIOGRAFIE	17
DOCENTEN ERVARING	18

DEEL 1

LICHTER LEVEND LEREN VERHALEN MET CONTEXT EN VERDIEPENDE THEMA'S

HOOFDSTUK 1 INTRODUCTIE EN VISIE	22
HOOFDSTUK 2 KOSMISCH EN ZIELSGERICHT ONDERWIJS	30
HOOFDSTUK 3 WAAROM MEER ZIELSONTWIKKELING IN EDUCATIE?	36
HOOFDSTUK 4 INLEIDING TOT DE VERHALEN	40
HOOFDSTUK 5 VERHAAL DE WHOW-LES	48
HOOFDSTUK 6 WE-FLOW EN SYNERGIE; EEN OPENING NAAR MEER VERBINDING EN INTIMITEIT	55

HOOFDSTUK 7 BINNEN HET EENHEIDSVELD IS RUIMTE VOOR VERSCHILLEN	63
HOOFDSTUK 8 VERHAAL HET STILLE OOG IN DE STORM	80
HOOFDSTUK 9 STILTE; EEN ONDERSCHATTE KRACHT	85
HOOFDSTUK 10 IN DE DIEPTE VAN STIL ZIJN KOMT WARE SCHOONHEID TOT LEVEN	94
HOOFDSTUK 11 VERHAAL DE LACHENDE BIJ	109
HOOFDSTUK 12 VERBEELDING IS MEER DAN ALLEEN MAAR DROMEN	113
HOOFDSTUK 13 DE NATUURLIJKE ORDE; DE NATUUR ZELF ZOEKT ALTIJD WEER BALANS	126
HOOFDSTUK 14 VERHAAL DE VLIEGERAAR	134
HOOFDSTUK 15 SYNCHRONICITEIT	140
HOOFDSTUK 16 CREATIEF LEVEN; HET LEVEN BLIJVEN OMARMEN VANUIT EEN EINDELOZE STROOM	149
HOOFDSTUK 17 VERHAAL HET RODE BRIEFJE	163
HOOFDSTUK 18 EMPATISCH VERMOGEN, IN VERBINDING, UIT VERBINDING	168
HOOFDSTUK 19 HET HERSTELLEN VAN BALANS; VAN NEGATIEVE BEGINGEN NAAR POSITIEVE GOLVEN	175
HOOFDSTUK 20 VERHAAL DE AFGEPRIJDE STICKERS	184
HOOFDSTUK 21 ANDERS RICHTING GAAN GEVEN	192
HOOFDSTUK 22 VAN DOMINANT LEIDERSCHAP NAAR EEN DIEPERE CONNECTIE. WAT ZIJN DE VERSCHUIVINGEN IN BEWUSTZIJN?	202
HOOFDSTUK 23 VERHAAL MATT EN HET NIEUWE RITUEEL	209
HOOFDSTUK 24 DE KRACHT VAN EEN HART RESPONS	216

HOOFDSTUK 25 HET LEREN VAN LEVENSLESSEN	225
HOOFDSTUK 26 VERHAAL HET OOG	233
HOOFDSTUK 27 WAT IS INNERLIJKE GENIALITEIT?	242
HOOFDSTUK 28 INTERPERSOONLIJKE INTELLIGENTIE; DE WIJSHEID VAN HET COLLECTIEVE HART	246
HOOFDSTUK 29 INTERGENERATIONEEL LEREN; HET LEREN TUSSEN GENERATIES	251
HOOFDSTUK 30 VERHAAL DE STOFFIGE SANDALEN	259
HOOFDSTUK 31 UITDAGENDE LEVENSLESSEN EN UNIVERSELE KRACHT	270

DEEL 2

LICHTER LEVEND LEREN EEN VISIE OP HOLISTISCHE UNIVERSELE EDUCATIE

HOOFDSTUK 1 ALLES IS MET ALLES VERBONDEN	283
HOOFDSTUK 2 INTUÏTIE EN ENERGIEBALANS; HET DIEPERE WETEN	286
HOOFDSTUK 3 HET EENHEIDSBEWUSTZIJN ALS NIEUWE BASIS IN EDUCATIE	288
HOOFDSTUK 4 UNIVERSELE EDUCATIE; WAT KAN ER VERSCHUIVEN?	289
HOOFDSTUK 5 EEN OPVOEDINGSRELATIE KAN EEN GROOT CADEAU ZIJN	295
HOOFDSTUK 6 EEN BEWUSTE VOLWASSEN VOLWASSENE	299
HOOFDSTUK 7 KOSMISCH ONDERWIJS AAN KINDEREN; WAT KUNNEN WE DOEN?	302

HOOFDSTUK 8 HET LICHAAM; EEN GOUDEN BRON VAN INFORMATIE	306
HOOFDSTUK 9 NIET ZICHTBARE LICHAMEN	310
HOOFDSTUK 10 KOSMISCH ONDERWIJS; LEREN OVER DE BEWEGINGEN VAN GEVOELEN	312
HOOFDSTUK 11 HET HANDMODEL, EMOTIONELE BEWUSTWORDING, GROTER LEREN KIJKEN	318
HOOFDSTUK 12 VISIONAIRE BEWEGINGEN IN EDUCATIE	322
HOOFDSTUK 13 DE GEBOORTE VAN EEN NIEUW WIJ-VELD	325
HOOFDSTUK 14 DE WIJ-RUIMTE VANUIT EEN GROTER BEWUSTZIJN IN DE KLAS	331
HOOFDSTUK 15 MEER TELEPATHISCHE KINDEREN, IS DIT ONZE TOEKOMST?	334
HOOFDSTUK 16 GROEI EN VERANDERING MEEMAKEN IS HET MOOISTE DAT ER IS. SLOT	337

INDEX VERHALEN THEMA'S EN CONTEXT	340
--	-----

Aanbevolen educatie boeken en organisaties	348
---	-----

Over de auteur	350
-----------------------	-----

VOORWOORD DOOR PHILL MOORE

Het boek *Lichter Levend Leren* bevat de wijsheid van directe ervaring.

We zijn op weg naar een nieuwe wereld. Een essentieel onderdeel in deze, ook vaak pijnlijke verschuiving, is de kwestie van hoe we hierin met onze kinderen kunnen omgaan.

Hoe houden we zo van ze dat ze in deze turbulente tijd niet minder maar juist meer tot leven komen? Hoe beschermen we het heilige gebied van de kindertijd? Hoe transformeren we onze scholen in gemeenschappen? Hoe leren onze docenten nieuwe mogelijkheden te modelleren?

R. Buckminster Fuller, de bekende futurist en architect, merkte op dat elk kind eigenlijk als een genie wordt geboren.

Het is ook mijn overtuiging, door het zien opgroeien van een groot aantal baby's, dat de hele mensheid als genie wordt geboren en daar vervolgens, door veel ongunstige omstandigheden geen echte erkenning voor krijgt. Ook ons huidige educatiesysteem erkent vaak niet dat wij als totale mensen intelligent en creatief zijn. Vaak wordt dit volledige potentieel ontkend en richten we ons voornamelijk op de intellectuele ontwikkeling. Vanuit deze beperking worden alle andere capaciteiten vaak niet gezien.

Het is in deze geest dat we ontdekken dat lessen die gewijd aan de kunsten essentieel zijn voor het creëren van een nieuwe

manier om kinderen op te voeden.

Geesje Stroo transformeerde haar kunstlessen in levenslessen. Ze vond slimme manieren om kunst te gebruiken om de kracht van stilte, verbeelding, synchroniciteit, compassie en authentiek leiderschap te onderwijzen. Geesje stond vele jaren aan de frontlinie en experimenteerde eindeloos hoe het bewustzijn omhooggetild kon worden. Vanuit die ervaring vertelt ze ons via deze verhalen hoe we rechtstreeks tot het hart van een kind kunnen spreken en hoe we een klaslokaal kunnen creëren dat meer aanvoelt als onderdeel van een dorp. Deze verhalen en de thema's die hen verbinden, illustreren hoe leraren totaal toegewijd moeten zijn om *'artists of possibility'* te worden. Dit betekent dat ze onophoudelijk steeds weer opnieuw vanuit totaal open en verbonden zijn, vindingrijk kunnen worden in het zien van eindeloos nieuwe mogelijkheden.

Ze beschrijft openlijk hoe je om verouderde pedagogiek heen kunt werken; pedagogiek die niet langer voldoet aan de behoeften van kinderen. Haar moed en haar inzicht helpen haar om momenten te genereren die het leven zelf omvatten en ook overstijgen. Het is op deze momenten dat kinderen de school als een levensschool gaan ervaren.

In het verhaal getiteld *Het oog* vangen we een glimp op van de vele dimensies van dit nieuwe onderwijs. Een jongen maakt een tekening, vervolgens krijgt deze creatie een totaal eigen leven en zorgt dit kunstwerk ervoor dat iedereen zich op een bijzondere manier met elkaar kan verbinden.

Hierdoor wordt de stress en spanning die in onze dominante cultuur zo sterk aanwezig is, onthuld. En de liefde wint.

Deze verhalen zijn, vooral in deze tijd, waardevol voor ons allemaal.

Ze bevatten de vreugde en tranen om nu in deze chaotische en moeilijke tijd op te groeien.

Als de toekomst van kinderen in de harten van een legioen leraren zoals Geesje geplaatst zou worden dan zou dit wel eens een trimtab voor ons allemaal kunnen zijn. De trimtab is dat roer binnen in het roer dat een hele oceaanreus in een nieuwe richting kan draaien.

En die koersverandering voor educatie is de verandering van leren en leven vanuit angst naar lichter, leren en leven vanuit liefde.

Phill Moore

Auteur van het boek *The Future of Children*, published in 2017, by Emergence Education Press.

Oprichter en docent van de Upland Hills School, Upland Hills Ecological Awareness Centre, Michigan USA.

INLEIDING WAAROM DIT BOEK EN VOOR WIE?

Lichter Levend Leren gaat over het potentieel dat we hebben en de kracht die er in een ieder van ons is, als we onze focus niet alleen naar buiten maar ook meer naar binnen gaan leren richten. Het boek nodigt uit diepgaander van het leven zelf te leren, zodat we vanuit een grotere en universelere blik naar een meer zorgeloze en een meer vreugdevolle manier van zijn leren toegroeien.

Daarom is dit boek er in principe voor iedereen, maar specifiek is het er voor opvoeders, voor nieuwe en ervaren docenten en leraren die zich willen bewegen in het onbekende landschap van een meer bewuste en zielsgerichte educatie van vier- tot twintigjarigen.

Het eerste deel van het boek vormt een drieluik; het verhaal, een reflectie en een verdiepend thema.

De onderwerpen met de verhalen die overigens meestal plaatsvinden in tiener groepen zouden bijvoorbeeld gebruikt kunnen worden bij docentenopleidingen voor de nieuwe tijd. Vooral voor iedereen die geïnteresseerd is in nieuwe vormen in een bewustere educatie.

De thema's, die ook pedagogisch en didactisch kunnen zijn, kunnen ook apart via projecten met de kinderen in de klassen besproken worden.

Onderwerpen en thema's zoals bijvoorbeeld stilte, creati-